

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	36614
Nom	Dret de la comunicació
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1334 - Grau en Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1334 - Grau en Periodisme	2 - Dret	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
GARCIA SANCHEZ, JOSE MARIA	45 - Dret Administratiu i Processal

RESUM

Aquesta assignatura s'inclou en el segon curs dels estudis de Periodisme (també als estudis de Comunicació audiovisual) per a, des d'una reflexió teòrica-pràctica, formar als alumnes en el règim jurídic de la informació i la comunicació de masses, tant respecte als missatges com en el vessant referit als mitjans de comunicació i amb una especial atenció al règim jurídic constitucional vigent a Espanya per a qualsevol manifestació comunicativa, amb fonament en la llibertat d'expressió.

Es tracta, en conseqüència, d'una assignatura essencial dins del desenvolupament curricular d'aquesta titulació, en la mesura en què conforma una part absolutament bàsica del conjunt de matèries teòriques i pràctiques que l'estudiant haurà de conèixer quan finalitze els seus estudis. Una part, a més, que serà també de gran importància al llarg de l'exercici de les seues tasques professionals, donades les nombrosíssimes situacions en les quals un periodista ha de conèixer el marc regulador de la seua activitat per a evitar conflictes i gestionar-los de la millor manera possible.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

La superació de l'assignatura requereix d'un coneixement profund del sistema polític i jurídic espanyol, com a base imprescindible per a poder entendre com s'incorpora el model de regulació de la comunicació i la informació.

COMPETÈNCIES

1334 - Grau en Periodisme

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.
- Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.
- Capacitat i habilitat per a expressar-se amb fluïdesa i eficàcia comunicativa en les llengües pròpies de manera oral i escrita, així com en una tercera llengua (preferentment l'anglès) sabent aprofitar els recursos lingüístics i literaris que siguen més adequats als distints mitjans de comunicació.
- Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .
- Conèixer els aspectes socials, històrics, econòmics i culturals dels contextos propis i aliens rellevants.
- Capacitat i habilitat d'exposar raonadament idees, a partir dels fonaments de la retòrica i de l'argumentació, així com de les tècniques comunicatives aplicades a la persuasió.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Classificar i accedir a la informació econòmica, politològica, jurídica, històrica i sociològica disponible ja prendre a manejar-la correctament.
- Elaborar materials de comunicació i documents periodístics referits a assumptes econòmics, sociològics, jurídics i històrics.
- Reorganitzar la dimensió comunicativa de les societats, així com els seus vincles amb les dimensions política, cultural, social, i tecnològica, jerarquitant els diversos factors explicatius de la continuïtat i el canvi històrics
- Valorar els drets fonamentals i les llibertats d'expressió i informació, així com als drets i deures dels qui exerceixen la professió periodística.
- Identificar dels marcs de regulació jurídics dels mitjans de comunicació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. CAPÍTOL INTRODUCTORI. CONCEPTE I FUNCIÓ DEL DRET. DRET I SOCIETAT. ESTAT DE DRET I CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978.

L'ESTAT DE DRET. LA CONSTITUCIÓ ESPANYOLA DE 1978. ANTECEDENTS
FONAMENT AXIOLÒGIC DE L'ORDRE JURÍDIC ESPAÑOL: ELS DRETS FONAMENTALS I EL SISTEMA DE GARANTIES

2. ANTECEDENTS HISTÒRICS DEL DRET DE LA COMUNICACIÓ A ESPANYA

1. LES LLIBERTATS INFORMATIVES EN LA HISTÒRIA CONSTITUCIONAL I LEGISLATIVA ESPANYOLA: LA SEVA CONFORMACIÓ A partir d'UN MODEL DE COMUNICACIÓ I INFORMACIÓ BASAT EN LA PREMSA ESCRITA
2. DESENVOLUPAMENT I REGULACIÓ DE LA CINEMATOGRAFIA A ESPANYA
3. INICIS I DESENVOLUPAMENT NORMATIU DE LA RADIODIFUSIÓ A ESPANYA
4. ELS INICIS I MARC REGULADOR DE LA TELEVISIÓ A ESPANYA

3. EL DRET DE LA COMUNICACIÓ EN L'ÀMBIT INTERNACIONAL I EUROPEU

1. INSTRUMENTS NORMATIUS INTERNACIONALS
2. ORGANISMES INTERNACIONALS
3. NORMATIVES I POLÍTIQUES DE LA COMUNICACIÓ A EUROPA

4. EL MARC CONSTITUCIONAL DE LA COMUNICACIÓ

1. LA CONSTITUCIÓ COM A MARC GENERAL DE LA REGULACIÓ DE LA COMUNICACIÓ
2. COMUNICACIÓ, DRETS FONAMENTALS I LLIBERTATS PÚBLIQUES
3. ELS DRETS I LES LLIBERTATS D'EXPRESSIÓ, INFORMACIÓ I COMUNICACIÓ
4. ELS DRETS DE LA PERSONALITAT COM A LÍMITS EN LA COMUNICACIÓ
5. LA RESPONSABILITAT CIVIL I PENAL
6. ELS DRETS COL·LECTIUS EN LA COMUNICACIÓ DE MASSES
7. GARANTIES I SUSPENSIO DELS DRETS I LLIBERTATS COMUNICATIVES

5. EL MODEL ESPANYOL DE MITJANS DE COMUNICACIÓ

1. LA LLIURE CREACIÓ D'EMPRESSES
2. ACCÉS A ACTIVITATS DE RÀDIO I TELEVISIÓ. ELS SERVEIS D'INTERÈS GENERAL
3. SISTEMES DE DIFUSIÓ I TRANSPORT DE SENYALS: REGULACIÓ I LIBERALITZACIÓ
4. ELS PRESTADORS DEL SERVEIS DE COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL
5. EL CONTROL ADMINISTRATIU MITJANÇANT AUTORITATS INDEPENDENTS
6. LA COMPETÈNCIA EN EL SECTOR DE LA COMUNICACIÓ ESPAÑOL. FINANÇAMENT, TRANSPARÈNCIA I PLURALISME

6. ORGANITZACIÓ I RÈGIM JURÍDIC DELS MITJANS PÚBLICS

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL I ESTRUCTURA DELS MITJANS PÚBLICS
2. LA RÀDIO I LA TELEVISIÓ PÚBLICA D'ÀMBIT ESTATAL
3. LA RÀDIO I LA TELEVISIÓ PÚBLICA D'ÀMBIT AUTONÒMIC
4. LA RÀDIO I LA TELEVISIÓ PÚBLICA D'ÀMBIT LOCAL

7. ORGANITZACIÓ I RÈGIM JURÍDIC DE LES TELEVISIONS PRIVADES

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL I ESTRUCTURA DE LA TELEVISIÓ PRIVADA
2. LA TELEVISIÓ PRIVADA D'ÀMBIT ESTATAL
3. LA TELEVISIÓ PRIVADA D'ÀMBIT AUTONÒMIC
4. LA TELEVISIÓ PRIVADA D'ÀMBIT LOCAL
5. ELS PRESTADORS DE TELEVISIÓ MITJANÇANT SERVEIS DE COMUNICACIÓ TOTALMENT LIBERALITZATS: CABLE, SATÈL·LIT I INTERNET

8. ORGANITZACIÓ I RÈGIM JURÍDIC DE LA RADIODIFUSIÓ PRIVADA

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL I ESTRUCTURA DE LA RADIODIFUSIÓ
2. LA RADIODIFUSIÓ SONORA EN LA BANDA D'ONDAS MÈTRIQUES (*OM)
3. LA RADIODIFUSIÓ SONORA EN LA BANDA D'ONDAS MÈTRIQUES AMB MODULACIÓ DE FREQUÈNCIA (FM)
4. LA RADIODIFUSIÓ DIGITAL
5. ELS PRESTADORS DE RADIODIFUSIÓ MITJANÇANT SERVEIS DE COMUNICACIÓ

TOTALMENT LIBERALITZATS: CABLE, SATÈL·LIT I INTERNET

9. ORGANITZACIÓ I RÈGIM JURÍDIC DE LA CINEMATOGRAFIA

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL
2. FOMENT DE LA PRODUCCIÓ CINEMATOGràFICA I AUDIOVISUAL
3. NORMES REGULADORES EN MATÈRIA DE DISTRIBUCIÓ I EXHIBICIÓ

10. ORGANITZACIÓ I RÈGIM JURÍDIC DE LA PREMSA ESCRITA

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL
2. LA LLEI DE PREMSA I IMPREMTA
3. REGULACIÓ DE LA DISTRIBUCIÓ, CRÈDITS I AJUDES

11. DRETS DEL PÚBLIC DAVANT ELS CONTINGUTS DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ I GARANTIES DELS COMUNICADORS

1. MARC JURÍDIC EN MATÈRIA DE CONTINGUTS
2. ELS ÀMBITS PRINCIPALS DE LA REGULACIÓ DE LA LLEI GENERAL DE L'AUDIOVISUAL
3. L'AUTOREGULACIÓ SOBRE CONTINGUTS
4. RECLAMACIONS I ACCIONS PER A DEFENSAR ELS DRETS DEL PÚBLIC
5. DRET DE RECTIFICACIÓ
6. LA CLÀUSULA DE CONSCIÈNCIA I EL SECRET PROFESSIONAL DELS PERIODISTES
7. CODIS DEONTOLÒGICS, ESTATUTS PROFESSIONALS I LLIBRES D'ESTIL

12. PRINCIPIS I NORMES SOBRE PROGRAMACIÓ

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL I PRINCIPIS DE LA PROGRAMACIÓ
2. LA INFORMACIÓ ALS USUARIS
3. REGULACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ RELATIVA AL PÚBLICO INFANTIL I JUVENIL, AIXÍ COM A LA PROTECCIÓ DE LA DIGNITAT HUMANA
4. REGULACIÓ SOBRE L'EMISSIÓ D'OBRES CINEMATOGràFIQUES I PRODUCCIÓ AUDIOVISUAL EUROPEA
5. INTERÈS GENERAL I REGULACIÓ DE RETRANSMISSIONS DE COMPETICIONS I ESDEVENIMENTS ESPORTIUS
6. ELS PROCESSOS ELECTORALS EN ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

13. PRINCIPIS I NORMES SOBRE PUBLICITAT

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL I PRINCIPIS D'EMISSIÓ DE PUBLICITAT
2. LA REGULACIÓ DE LA PRESENTACIÓ I INSERCIÓ PUBLICITÀRIES
3. LA REGULACIÓ SOBRE CONTINGUTS
4. PUBLICITAT, TELEVENDA I PATROCINI ORIENTATS A MENORS D'EDAT
5. PUBLICITAT, TELEVENDA I PATROCINI DE DETERMINATS PRODUCTES

14. ELS DRETS D'AUTOR EN L'ÀMBIT COMUNICATIU

1. RÈGIM JURÍDIC GENERAL I PRINCIPIS D'EMISSIÓ DE PUBLICITAT
2. LA REGULACIÓ DE LA PRESENTACIÓ I INSERCIIONS PUBLICITÀRIES
3. LA REGULACIÓ SOBRE CONTINGUTS
4. PUBLICITAT, TELEVENDA I PATROCINI ORIENTATS A MENORS D'EDAT
5. PUBLICITAT, TELEVENDA I PATROCINI DE DETERMINATS PRODUCTES

15. INTERNET I EL DRET DE LA COMUNICACIÓ

1. LA COMUNICACIÓ EN INTERNET I LA SEVA REGULACIÓ JURÍDICA
2. LLIBERTAT D'INFORMACIÓ I CREACIÓ D'EMPRESSES COMUNICATIVES EN INTERNET
3. ELS CONTINGUTS EN INTERNET

16. RÈGIM JURÍDIC DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ AL PAÍS VALENCIÀ

1. MARC CONSTITUCIONAL I COMPETÈNCIES AUTONÒMIQUES SOBRE MITJANS DE COMUNICACIÓ
2. EL DESENVOLUPAMENT COMPETENCIAL I LES CONCESSIONS DE RÀDIO I TELEVISIÓ
3. LA REGULACIÓ DEL CONSELL ASSESSOR D'RTVE A LA COMUNITAT VALENCIANA
4. CREACIÓ I RÈGIM JURÍDIC DE LA RADIOTELEVISIÓ VALENCIANA (RTVV)
5. REGULACIÓ DEL SECTOR AUDIOVISUAL VALENCIÀ
6. LA REFORMA DE L'ESTATUT D'AUTONOMIA DE LA COMUNITAT VALENCIANA DE 2006 I EL CONSELL DE L'AUDIOVISUAL

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Elaboració de treballs en grup	30,00	0
Elaboració de treballs individuals	30,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

MD5 - Seminaris i tallers

MD7 - Classes de resolució de problemes i estudis de cas

MD8 - Estudi i treball autònom individual

MD9 - Estudi i treball autònom en grup

MD1 - Classes teòriques (magistral o expositives amb presentació de l'alumnat)

MD2 - Classes pràctiques

Donada l'existència d'excel·lents manuals i llibres de consulta, el temari no es desenvoluparà en classe sinó que les hores de docència presencials seran utilitzats per a posar exemples de qüestions conflictives, reflexionar sobre els aspectes més d'actualitat o interessants de la material, aprofundir en *toto el més complicat i, en general, a cultivar una anàlisi profunda, crítica i realitzada a partir dels interessos expressats pels estudiants. Els continguts del temari ordenaran, no obstant això, les sessions i es tractarà d'adequar temporalment l'anàlisi de diferents fets a la seqüenciació del programa. Així mateix, el professor tractarà de dirigir i orientar les activitats i treballs dels estudiants per a poder extraure una exposició, encara que no reglada sinó més aviat induïda, del contingut de l'assignatura. Preparació de les classes. Donada la metodologia del curs, per al més adequat desenvolupament del temari al llarg del curs, segons es presenten els continguts i la seua orientació en aquesta Guia, és imprescindible que els estudiants, amb ajuda de les referències bibliogràfiques que es contenen en la part final, preparen cada sessió amb lectures prèvies dels continguts que està previst tractar. Sense aquesta preparació l'aprofitament de les classes teòriques i pràctiques serà francament insuficient, per la qual cosa és responsabilitat de l'estudiant portar l'assignatura al dia amb el seu treball individual i l'estudi dels continguts encomanat pel professor. Per a facilitar la preparació de les classes pels estudiants el professor indicarà, setmanalment, els continguts que té previst tractar en les següents classes. Activitats, treballs i pràctiques. El professor va preparar setmanalment una sèrie d'activitats teòric- pràctiques que els estudiants hauran de dur a terme individualment o en grup, segons siga el cas. Sempre hi haurà una posada en comú en classe, a l'efecte d'avaluació. Aquestes activitats tindran en compte el temari i el seu *desenvolupament, però també l'actualitat i els interessos expressats pels propis estudiants. A més, es requereix dels estudiants la presentació per escrit al professor de tres treballs al llarg de l'any. - Anàlisi d'una notícia jurídica. Els estudiants hauran de fer una anàlisi crítica d'una notícia *juridical apareguda en els mitjans de comunicació i triada per ells mateixos a arrel el seu interès. L'anàlisi ha d'identificar les claus jurídiques de la qüestió, així com les seues repercussions i, en el seu cas, possibles errors en el tractament o l'orientació donada a la notícia. - Anàlisi d'una sentència. Els estudiants hauran d'identificar una sentència judicial, de qualsevol òrgan jurisdiccional, ja siga *Espnayol o europeu, que tracte alguna qüestió relativa a continguts del programa. Hauran de fer una cerca per a accedir al contingut íntegre del text de la sentència i afegir-la com a annex al seu treball. I hauran de comentar la decisió judicial, analitzant les claus jurídiques de l'assumpte, el raonament jurídic seguit pel tribunal, així com fer una crítica raonada a aquest, assenyalant, segons el cas, les raons per les quals els arguments i conclusions aconseguides són correctes o incorrectes. - Treball col·lectiu sobre una qüestió d'actualitat connectada amb la matèria. Els estudiants hauran de formar un equip de treball d'entre 3 i 5 persones per a triar un assumpte d'interès, algun conflicte social relatiu a mitjans de comunicació i hauran de fer una anàlisi jurídica completa del cas, analitzant totes les implicacions del cas. El treball serà presentat per escrit i també mitjançant una exposició en classe. Els temes des de treballs hauran de ser prèviament aprovats pel professor per a garantir que són adequats i serveixen a explicar continguts del curs. La seua el col·laboració serà, també, supervisada pel professor. Temes d'actualitat de Dret de la Comunicació. Al llarg del curs, es prestarà una especial atenció a l'actualitat jurídica, social, econòmica, mediàtica i política que tinga relació amb el Dret de la Comunicació. A més de les referències que puguin ser aportades pel professor, els estudiants hauran d'estar pendents, recopilar i portar a classe les notícies d'actualitat que, al seu judici, siguin d'interès i explicar les seues raons. Bibliografia addicional. A més de la necessària preparació de l'assignatura amb un (o més) dels llibres i manuals indicats en la bibliografia bàsica, és altament recomanable procedir a la lectura de llibres monogràfics especialitzats sobre qüestions relatives

a aspectes importants del Dret espanyol de la comunicació. Hi ha una breu llista amb diversos suggeriments al final d'aquesta guia. A més, qualsevol lectura proposada per un estudiant serà benvinguda. Els estudiants que ho desitgen poden enviar notes d'anàlisi de la lectura realitzada al professor, per a la seua discussió. Pràctiques. Donat el caràcter integrat de la docència, les pràctiques, a partir de casos reals i jurisprudència o de supòsits de fet *ficcionados, seran proporcionats als estudiants al llarg del curs per a la seua resolució i comentaria en classe.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'aprenentatge es realitzarà amb proves teòriques i l'avaluació dels treballs pràctics. Les proves teòriques podran ser orals i es preveu la realització de treballs, individuals o en grup, per a completar l'avaluació (fins a un 40%). La nota de la prova teòrica, no obstant això, suposarà sempre, com a mínim, un 60% de la nota final global.

Els treballs, exàmens o qualsevol altra activitat que l'estudiantat elabore per a la seua avaluació docent han de ser originals, sense incórrer en plagi. La detecció de plagi, en tant que falta greu, suposarà el suspens immediat de la respectiva convocatòria de l'assignatura. També es consideraran faltes greus, i per tant suposaran la suspensió immediata de la convocatòria, la còpia o facilitar la copia de treballs entre alumnat del grau; accedir irregularment o apropiarse anticipadament del contingut d'una prova o examen; facilitar o procurar l'apropiació, alteració o destrucció posterior del contingut o dels resultats d'una activitat avaluable i la suplantació de la persona en exàmens. Quan es detecten les faltes greus assenyalades en aquest punt, el o la docent haurà de comunicar-lo a la coordinació del Grau

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BOIX PALOP, Andrés y LÓPEZ GARCÍA, Guillermo (eds.), La autoría en la era digital. Industria cultural y medios de comunicación, Tirant lo Blanch, Valencia, 2006.
- CATALÀ i BAS, Alexandre H., La libertad de expresión e información. La jurisprudencia del TEDH y su recepción por el Tribunal Constitucional, Ediciones Revista General de Derecho, Valencia, 2001.
- DE CARRERAS, Lluís. Derecho español de la información. UOC, Barcelona, 2008.
- GUICHOT, E. (ed.), Derecho de la comunicación, ed. Iustel, Madrid, 2011.
- LINDE, Enrique y VIDAL, José Ma. Derecho Audiovisual. Ed. Colex, Madrid, 2010.
- LÓPEZ GARCÍA, Guillermo (ed.), El ecosistema comunicativo valenciano. Ed. Tirant lo Blanch, Valencia, 2010.